

Utdanning forbygger menneskehandel i Moldova!

Prosjektet "Educating youth for the future" gir ungdommer i Moldova støtte til yrkesutdanning. Norske soroptimister oppfordres til fortsatt å støtte prosjektet som forebygger menneskehandel.

Moldova ble en selvstendig republikk i 1991 og er Europas fattigste land. Helt siden landet ble selvstendig etter Sovjetunionens fall har det vært politisk urolig der, noe som blant annet har gitt dårlig grunnlag for økonomisk utvikling.

Norske soroptimister besøkte Moldova første gang i 2003. Det ble raskt klart for dem at menneskehandel var et alvorlig problem i landet og at unge jenter var særlig utsatt. Høsten 2004 tok norske soroptimister med støtte fra Utenriksdepartementet i Norge derfor initiativ til en internasjonal konferanse om «Women trafficking; counteraction and prevention» i Moldova. Konferansen ble arrangert i samarbeid med soroptimister i hovedstaden Chisinau. Dette ble starten på SI Norgesunionens arbeid med å forebygge menneskehandel i Moldova.

Mange barn og ungdommer i Moldova bor på internatskoler fordi foreldrene har reist utenlands for å arbeide eller av andre grunner ikke kan ta vare på dem. Disse barna har kontakt med få voksne. De lærer derfor ikke de mest grunnleggende tingene for å mestre livet slik barn som vokser opp i en trygg familie gjør. Når barna fyller 16 år, får de ikke bo på internatskolene lengre og må ut i samfunnet å klare seg på egen hånd – da er de spesielt utsatte for menneskehandel. Det beste norske soroptimister kunne ta initiativ til var derfor å gi disse barna erfaring og kunnskap til å mestre livet utenfor internatskolene.

Utdanningsprosjektet startet i 2006 som «Hope is a waking dream – a decent life for young women in Moldova» med midler fra NRK sin TV aksjon i regi av FOKUS i 2005. Hanne Jensbo fra Danmark var president for Soroptimist International fra 2009 til 2011. Hun besøkte internatskolene i Moldova og besluttet at SI presidentens 10. desember appell i 2009 skulle øremerkes utdanning av sårbar ungdom i Moldova. I 2010 ble prosjektet videreført som «Hopes and dreams for everyone» og finansiert av midler fra Soroptimist International ut skoleåret 2013/2014. Samarbeidspartnere i Moldova var IOM (International Organisation for Migration), CRIC (Child Rights Information Center) og soroptimister.

I årene 2006 til 2014 fikk flere enn 460 ungdommer mellom 13 og 16 år ved fire internatskoler i Moldova opplæring i livsmestring. Tretti unge mellom 16 og 19 år fikk også videreutdanning til et yrke ved hjelp av midler til livsopphold, et sted å bo og oppfølging av sosialarbeidere fra CRIC. Evaluering av prosjektene viste at disse ungdommene klarte seg bedre både sosialt og profesjonelt enn mange andre når de kom ut i samfunnet på egen hånd.

Med bakgrunn i de gode erfaringene inngikk SI Norgesunionen for skoleåret 2014/2015 en avtale med CRIC om prosjektet «**Educating youth for the future**», der 110 ungdommer i alderen 13 til 16 år fra tre internatskoler fikk opplæring i livsmestring og karriereveiledning med tanke på videre yrkesutdanning. Prosjektet fortsatte i 2015/2016 der 100 ungdommer ved de samme internatskolene også fikk opplæring i livsmestring og karriereveiledning. Opplæringen i livsmestring ble gjennomført på to helgesamlinger i løpet av skoleåret. Ungdommene jobbet i grupper sammen med sosialarbeidere fra CRIC om temaer som:

- selvfølelse, personlige og profesjonelle verdier
- samarbeid, kommunikasjon, problemløsning og konflikthåndtering

- stressmestring og å takle følelser
- beslutninger og håndtering av penger
- barns rettigheter
- utdanningsmuligheter og jobbsøking
- å forebygge helseskader – alkohol, røyking, ubeskyttet sex, uønsket svangerskap
- å forebygge sosial risiko – arbeidsledighet, ulovlig innvandring, menneskehandel

Som en del av karriereveiledningen besøkte ungdommene ulike bedrifter og videregående skoler for å få kunnskap om alternativer som grunnlag for valg av videre utdanning og yrke.

I skoleåret 2015/2016 fikk også fem sårbare ungdommer som var ferdige på internatskolene, støtte til å starte videregående yrkesutdanning. De fikk månedlige stipend til å dekke bo- og levekostnader, samt daglig oppfølging av sosialarbeidere fra CRIC.

Vi har sett med egne øyne at norske soroptimisters innsats for å gi ungdommer erfaring og kunnskap som gir dem mer trygghet til å takle livet, gir resultater. I mai 2015 besøkte vi internatskolen i Strasen og traff 58 glade ungdommer fra 8. og 9. klasse. De stilte oss mange spørsmål, vi hadde en god dialog og fikk innblikk i hva de holdt på med og var opptatte av. I september 2016 traff vi de fem ungdommene som fikk stipend til utdanning og tett oppfølging av sosialarbeidere i skoleåret 2015/2016. Det ble helt tydelig for oss at denne støtten var avgjørende for at de skulle klare å gjennomføre utdanningen og at det derfor var viktig å fortsette prosjektet kommende skoleår.

Fra høsten 2016 endret situasjonen seg positivt for ungdommene som bor på internatskoler. De får nå undervisning på de kommunale skolene hvor de er sammen med elever som bor hjemme, og der temaer som gir livsmestring blir ivaretatt. Ungdommene som flytter fra internatskolene og starter videregående utdanning uten støtte fra egne foreldre, er de mest sårbare og kan lett bli offer for menneskehandel.

Skoleåret 2016/2017 og 2017/2018 finansierte Norgesunionen stipend og oppfølging av 10 ungdommer som gjennomførte videregående utdanning for å skaffe seg et yrke. Fem av ungdommene fortsatte skolegang etter tilsvarende støtte i 2015/2016. Ni av de ti ungdommene gjorde ferdig utdanningen dette skoleåret eller fortsatte utdanningen det neste skoleåret. CRIC samarbeidet også med lokale sosialmyndigheter i hjemkommunene til ungdommene for å avklare hvordan lokale myndigheter kan hjelpe og følge dem opp etter at de er ferdige med utdanningen. Dette arbeidet synes å være både nyttig og viktig for å forebygge at ungdommene ikke reiser utenlands når de slutter på skolen. Prosjektet ble finansiert med midler fra salg av «Lilla sløyfer» og Moldovakontoen med ca. kr. 150 000.

«**Educating Youth for the future**» fortsetter i skoleåret 2018/2019 med økonomisk støtte og oppfølging av de ungdommene som ikke var ferdige med sin yrkesutdanning, samt start av yrkesutdanning for noen nye sårbare ungdommer. Elleve ungdommer er nå inkludert i prosjektet og det er bevilget ca. kr. 155 000 til dette.

Moldova og sårbar ungdom trenger fortsatt vår hjelp. Vi oppfordrer derfor alle soroptimistklubbene i Norge til å selge lilla sløyfer og på andre måter å skaffe penger slik at vi kan fortsette vårt arbeid med «**Educating youth for the future**». Ta gjerne kontakt med Moldovakomiteén på moldovakomite@soroptimistnorway.no om dere har spørsmål eller ønsker mer informasjon.

Du kan støtte prosjektet direkte ved å sette inn penger på Moldovakontoen: 2801.13.38765

Hilsen Moldovakomiteén